

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง ผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรงด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
กรณีการอพยพย้ายถิ่นในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และแนวทางแก้ไข
Impact of Violence on Safety Lives and Properties : case study of People Migration
in 3 Southern Border Provinces

ชื่อคณะผู้วิจัย

ผศ.ปิยะ	กิจถาวร	หัวหน้าโครงการ
นางสาวคุณฉัตรดา	เลิศพิพัฒน์	นักวิจัย
นางสาวอารีลักษณ์	พูลทรัพย์	นักวิจัย
นางสาวสุไรณี	สายนุ้ย	นักวิจัย
นายไพชอล	คาโอ๊ะ	นักวิจัย
นายหนึ่งกมล	พิพิธพันธุ์	นักวิจัย
นางสาวอรชชา	รักดี	นักวิจัย
นายสุรวุฒน์	ช่อไม้ทอง	นักวิจัย

หน่วยงานที่สังกัด คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

โทร.0-7333-3930-50 ต่อ 7-3070 โทรสาร. 0-7331-2269

ได้รับงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2549

งบประมาณที่ได้รับ 312,800.- บาท (สามแสนหนึ่งหมื่นสองพันแปดร้อยบาทถ้วน)

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2549 ถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2550

2. ปัญหาที่ท้าวิจัยและความสำคัญของปัญหา

3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลาและจังหวัดนราธิวาส รวม 33 อำเภอ มีพื้นที่ 10,927 ตารางกิโลเมตร ประชากรรวม 1,748,682 คน เป็นมุสลิม 1,386,880 คน(ร้อยละ 80) พุทธ 351,367 คน (ร้อยละ 20) ภายใต้สถานการณ์ความรุนแรงตั้งแต่ปี 2547 – 2549 มีข่าวสาร และมีการประเมินกันว่า มีคนไทยพุทธอพยพย้ายถิ่นไปแล้วเป็นจำนวนมาก จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อชุมชนและประชาชนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ศึกษากรณีการอพยพย้ายถิ่น และแนวทางแก้ไขขึ้น

3. วัตถุประสงค์

3.1 ประเมินสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วงปี 2547 - 2549

3.2 ศึกษาผลกระทบกรณีการอพยพ ย้ายถิ่นของประชาชนและชุมชนในพื้นที่

3.3 หาข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนและชุมชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน

4. วิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้น เพื่อนำเสนอให้เห็นถึงภาพรวมของสถานการณ์ความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และข้อมูลเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นในพื้นที่ที่ทำการศึกษา โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพื่อประเมินสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ที่ทำการศึกษา การสัมภาษณ์บุคคล การสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการอพยพ ย้ายถิ่นของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะในการแก้ไขประชากรที่ทำการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่มคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ที่ทำการศึกษารวม 27 ตำบล รวม 160 คน และกรณีศึกษาในพื้นที่เทศบาลนครยะลา เทศบาลเมืองนราธิวาส และเทศบาลเมืองปัตตานี ทำการศึกษาในพื้นที่ 27 ตำบลของ 9 อำเภอ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

5. ผลการวิจัย

5.1 การประเมินสถานการณ์ในพื้นที่โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่รวม 160 คนใน 27 ตำบล 9 อำเภอ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่รัฐยังไม่สามารถลดอิทธิพล และการเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อความไม่สงบในหมู่บ้านได้ รวมทั้งประชาชนยังไม่เชื่อมั่นต่อมาตรการของเจ้าหน้าที่รัฐในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในหมู่บ้าน ประชาชนกลัวกลุ่มก่อความไม่สงบมากขึ้น แต่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาก็ไม่เห็นด้วยว่าครั้งที่ผ่านมาพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงได้ขยายตัวออกไป ขณะเดียวกันก็เห็นว่าประชาชนทั้งพุทธ และมุสลิม สามารถปฏิบัติศาสนกิจ รักษาวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมของตนเองได้ ประชาชนในพื้นที่ต้องการร่วมสร้างสันติสุข และอยากให้โรงเรียนของรัฐเปิดการเรียน การสอนตามปกติ แม้ว่า จะเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ก็ตาม สำหรับผลกระทบที่สำคัญที่สุดจากเหตุการณ์ความไม่สงบคือการประกอบอาชีพ ปากท้องของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตยางพาราตกลงประมาณ ร้อยละ 30 เพราะต้องไปตัดยางตอนสว่าง และในเดือนกรกฎาคม ผลไม้ทุเรียนเริ่มออก สิงหาคม – กันยายน ผลไม้ลองกองออกสู่ตลาด ผลผลิตที่ได้มากกว่าปีที่แล้ว แต่มีราคาตกต่ำ เพราะไม่มีพ่อค้ามารับซื้อในพื้นที่

5.2 ข้อมูลการย้ายเข้า ย้ายออก ตามทะเบียนราษฎร จำแนกเป็นรายอำเภอ ตั้งแต่ปี 2547 ถึงเดือน พฤษภาคม 2550 พบว่าจำนวนการย้ายเข้า และการย้ายออกตามใบแจ้งย้ายในอำเภอที่ทำการศึกษามีจำนวนมิไม่แตกต่างกันมากนัก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ยืนยันได้ว่า ไม่มีการอพยพ การย้ายออกของราษฎรในพื้นที่อำเภอที่ทำการศึกษาเป็นจำนวนมากที่ผิดปกติแต่อย่างใด จากการสัมภาษณ์กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจาก 27 ตำบล ใน 9 อำเภอที่ทำการศึกษาพบว่า ตั้งแต่ปี 2547 – มิถุนายน 2550 มีชาวไทยพุทธ อพยพย้ายออกจากพื้นที่รวม 319 คนเท่านั้น และทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมในพื้นที่ต่างก็ไม่คิดที่จะอพยพย้ายออกจากพื้นที่ และถ้าเหตุการณ์มีความรุนแรงมากขึ้นก็ไม่คิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไป สาเหตุเพราะตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยมานาน ทำการเกษตรเป็นหลัก เมื่อย้ายออกไปแล้วจะมีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย และการประกอบอาชีพ

6. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

6.1 ต้องมีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นที่ถูกต้อง เพราะข่าวประชาชนอพยพย้ายถิ่นกันเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกัน ระแวงกันในสังคม และในข้อเท็จจริงชุมชนไทยพุทธ และไทย

6.2 ทางราชการต้องรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ให้ได้ โดยการปราบปราม จับกุมผู้ก่อความรุนแรงตามกฎหมาย ขณะนี้ชาวบ้านเกิดความท้อแท้และไม่แน่ใจในการปราบปราม การรักษาความสงบของทางราชการ

6.3 แก้ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ โดยราคาผลไม้ตกต่ำ เพื่อการกระจายรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมเรื่องอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีรายได้

Prince of Songkla University
Pattani Campus